

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อ
ความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย**
**Factors Influencing Financial Planning Behavior for Life Security of
Working Age Adults in Sukhothai Province.**

อณัญญา ชูหะระัญ

Ananya Chuharan

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University, Thailand

E-mail: 6724101623@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย 2) เพื่อศึกษาทัศนคติการวางแผนทางการเงินที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย อายุระหว่าง 15 – 59 ปี จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานด้วยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square)

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 30 – 44 ปี มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีทัศนคติการวางแผนทางการเงินเชิงบวกทุกด้าน พบว่า ทัศนคติการวางแผนทางการเงินด้านความรู้สึกรู้สึกมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สำหรับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ใช้จ่ายก่อนแล้วค่อยเก็บออม มีการวางแผนด้านการจัดการหนี้สินมากที่สุด และวางแผนการเงินในระยะยาวมากกว่า 5 ปี ใช้ช่องทางธนาคาร/สถาบันการเงินในการวางแผน โดยมีตนเองเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางการเงิน และมีวิธีการวางแผนโดยตั้งเป้าหมายทางการเงิน และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินในบางด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 โดยเฉพาะด้านรูปแบบการใช้เงิน (Who) และทัศนคติการวางแผนทางการเงินมีผลต่อพฤติกรรมในหลายมิติอย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ : ทัศนคติการวางแผนทางการเงิน, พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน, ประชาชนวัยทำงาน

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) analyze the demographic determinants influencing financial planning behavior for Life Security of Working Age Adults in Sukhothai Province, and 2) study financial planning attitudes affecting financial planning behavior for Life Security of Working Age Adults in Sukhothai Province, and 3) investigate the financial planning behavior for Life Security of Working Age Adults in Sukhothai Province. Data were obtained through questionnaires administered to 400 respondents aged 15–59 years. Descriptive statistics and inferential statistics employing the Chi-square test were used for data analysis.

The results revealed that most respondents were female, aged between 30–44 years, married, held a bachelor's degree, had an average monthly income of 20,001–25,000 baht, and worked as government officers or state enterprise employees. Their financial planning attitudes were positive in all aspects and rated at the highest level. The affective aspect had the highest mean score. Regarding financial planning behavior, most respondents spent before saving, prioritized debt management, and planned their finances for the long term (more than 5 years). They mainly used banks or financial institutions for financial planning. The individual respondents themselves were the most influential factor in financial decision-making, and their primary financial planning method was setting financial goals. The hypothesis showed that demographic factors gender, age, marital status, educational level, average monthly income, and occupation were significantly related to some aspects of financial planning behavior at the 0.05 and 0.01 significance level particularly in spending patterns (Who). And financial planning attitudes significantly influenced several dimensions of financial planning behavior.

Keywords: Financial Planning Attitude, Financial Planning Behavior, Working Age Adults

บทนำ

ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และความผันผวนทางเศรษฐกิจ ความไม่แน่นอนด้านรายได้และการจ้างงาน รวมถึงความไม่มั่นคงของระบบสวัสดิการในระยะยาว ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตและความมั่นคงทางการเงินของประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มวัยทำงาน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566) ประชาชนวัยทำงานต้องเผชิญกับภาระทางการเงินในหลายด้าน ทั้งรายจ่าย

ที่เพิ่มสูงขึ้น ภาระหนี้สิน และความเสี่ยงจากเหตุการณ์ไม่คาดฝัน หากขาดการบริหารจัดการทางการเงินอย่างเหมาะสม อาจนำไปสู่ปัญหาหนี้สินเกินตัว การขาดเงินออม และความไม่มั่นคงทางการเงินในระยะยาว ดังนั้น การวางแผนทางการเงินจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้บุคคลสามารถกำหนดเป้าหมายทางการเงิน บริหารจัดการรายรับรายจ่าย การออม การลงทุน และการจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต (สมาคมนักวางแผนการเงินไทย, 2567) ประชาชนวัยทำงานจำนวนมากยังขาดความรู้และทักษะด้านการวางแผนทางการเงิน ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมทางการเงินที่ไม่เหมาะสม ปัญหาดังกล่าวเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ความรู้ทางการเงิน ทักษะทางการเงิน อิทธิพลจากสังคม และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรบริโภคในยุคดิจิทัล

สำหรับจังหวัดสุโขทัย มีโครงสร้างเศรษฐกิจที่พึ่งพาภาคเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวเป็นหลัก ประชาชนวัยทำงานอาจมีรายได้ที่ไม่สม่ำเสมอ ทำให้การวางแผนทางการเงินมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเสริมสร้างความมั่นคงและลดความเสี่ยงในระยะยาว จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย เพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเงิน และสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์ความรู้ การส่งเสริมทัศนคติ และการกำหนดมาตรการสนับสนุนด้านการวางแผนทางการเงิน อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินในระดับบุคคล ครอบครัว และสังคมอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อศึกษาทัศนคติการวางแผนทางการเงินที่ส่งผลต่อพฤติกรรมวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ ส่งผลต่อพฤติกรรมวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัยแตกต่างกัน
2. ปัจจัยทัศนคติการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม ส่งผลต่อพฤติกรรมวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัยแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ 1.) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ คือ ลักษณะทางสถิติของประชากร ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ 2.) ทศนคติการวางแผนทางการเงิน ได้แก่ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน (6W1H) ประกอบด้วย รูปแบบการใช้จ่ายเงิน (Who) การวางแผนทางการเงิน (What) เหตุผลในการวางแผนทางการเงิน (Why) ผู้ที่มีผลต่อการตัดสินใจวางแผนการเงิน (Whom) ระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน การวางแผนทางการเงิน (When) ช่องทางหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนทางการเงิน (Where) วิธีการที่ใช้ในการวางแผนทางการเงิน (How)

ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มประชาชนวัยทำงาน อายุระหว่าง 15 – 59 ปี ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุโขทัย รวมทั้งสิ้น 351,984 คน (ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2568) โดยกำหนดกลุ่มตัวแทนประชากร จำนวน 400 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม 2568 รวมระยะเวลา 6 เดือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ได้ทราบถึงปัจจัยด้านประชากรศาสตร์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อให้ได้ทราบถึงทัศนคติการวางแผนทางการเงินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย
3. เพื่อให้ได้ทราบถึงพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย
4. สถาบันการเงิน สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการวางแผนการเงินให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงยังเป็นประโยชน์ในการค้นคว้าและวิจัยเชิงวิชาการในโอกาสต่อไป

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Kotler & Keller (2016) มาใช้เป็นแนวทางหลัก กล่าวคือ เกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งส่วนตลาดตามลักษณะประชากรศาสตร์ที่สำคัญ ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์จะช่วยกำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการหรือผู้ขายสามารถวางแผนกลยุทธ์ต่างๆ ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น ได้แก่

เพศ ส่งผลต่อพฤติกรรมทั้งความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ซึ่งแต่ละเพศมีการรับรู้ที่ต่าง
กัน เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงย่อมส่งผลให้พฤติกรรมผู้บริโภคมีการเปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน

อายุ สามารถส่งผลต่อความต้องการของผู้บริโภคที่แตกต่างกันได้

ลักษณะครอบครัว จำนวนบุคคลในครัวเรือนส่งผลต่อจำนวนหน่วยบริโภค รวมถึงบุคคลใน
ครัวเรือนเป็นผู้สนับสนุนการตัดสินใจ เพื่อให้สามารถวางแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายได้ การศึกษา และอาชีพ ความสามารถในการใช้จ่าย สามารถพิจารณาจากรายได้ ผู้ที่มี
รายได้มากจะมีความสามารถในการจ่ายมาก ระดับการศึกษาและอาชีพ ส่งผลต่อรูปแบบการ
ดำรงชีวิตและความชอบส่วนบุคคล

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Daniel Katz (1960) มาใช้
เป็นแนวทางหลัก ได้อธิบายไว้ว่า ทัศนคติ (Attitude) เป็นแนวคิดสำคัญในด้านจิตวิทยาและ
พฤติกรรมศาสตร์ โดยมีบทบาทสำคัญในการอธิบายพฤติกรรมของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ใน
ชีวิตประจำวัน รวมถึงพฤติกรรมทางการเงินของบุคคล ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ
3 ด้าน ได้แก่ 1. Cognitive Component (ด้านความคิด) หมายถึง ความเชื่อหรือความรู้เกี่ยวกับวัตถุ
หรือพฤติกรรม ซึ่งสะท้อนการประเมินเชิงตรรกะหรือข้อมูลทางปัญญา 2. Affective Component
(ด้านความรู้สึก) หมายถึง อารมณ์หรือความรู้สึกที่บุคคลมีต่อวัตถุหรือพฤติกรรม เช่น ความพอใจ
ความรัก ความเกลียด และ 3. Behavioral Component (ด้านพฤติกรรม) หมายถึง แนวโน้มหรือ
เจตนาที่บุคคลจะตอบสนองต่อวัตถุหรือพฤติกรรม เช่น การเลือกปฏิบัติ การตัดสินใจในการกระทำ

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม วิจัยได้นำแนวคิดของ Kotler (1997) มาใช้เป็น
แนวทางหลัก ได้กล่าวไว้ว่า จุดเริ่มต้นในการทำความเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภค คือ การตอบสนอง
สิ่งเร้าในสภาพแวดล้อมและผ่านเข้าสู่จิตสำนึก บุคลิกลักษณะนิสัย และกระบวนการตัดสินใจนำไปสู่
การตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นการวิเคราะห์ให้ทราบถึงพฤติกรรม โดยใช้คำถาม (6Ws และ
1H) เพื่อตอบสนองความพึงพอใจได้ อย่างเหมาะสม ซึ่งประกอบไปด้วย

(1) Who เป็นคำถามเพื่อให้ทราบถึงลักษณะกลุ่มเป้าหมาย (Occupants) 4 ด้าน คือ
ประชากรศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จิตวิทยาหรือ จิตวิเคราะห์ และพฤติกรรมศาสตร์

(2) What เป็นคำถามเพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่ต้องการ และความแตกต่างที่เหนือกว่าคู่แข่ง
(Competitive Differentiation)

(3) Why เป็นคำถาม เพื่อต้องการทราบวัตถุประสงค์ (Objectives) เพื่อสนองความต้องการ
ด้าน ร่างกายและด้านจิตวิทยา

(4) Whom เป็น คำถามเพื่อต้องการทราบถึงบทบาทของกลุ่มต่าง ๆ (Organizations) ที่มี
อิทธิพลต่อการตัดสินใจซึ่งประกอบด้วยผู้ริเริ่ม ผู้มีอิทธิพล ผู้ตัดสินใจซื้อ ผู้ซื้อและผู้ใช้

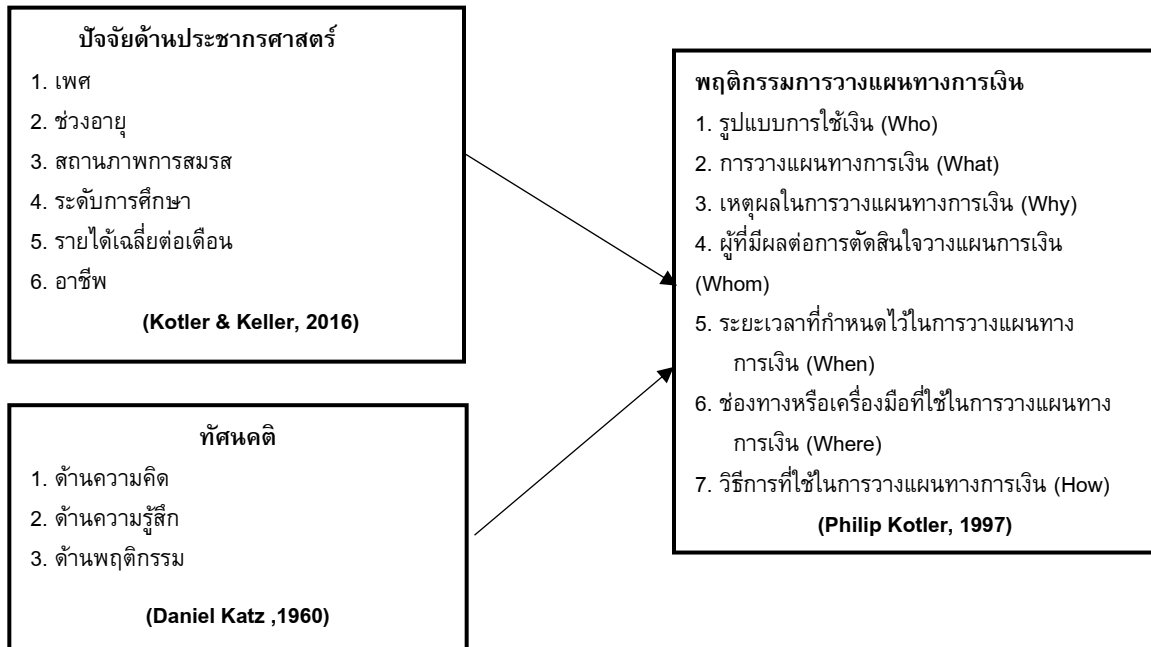
(5) When เป็นคำถามเพื่อต้องการ ทราบถึงช่วงเวลาและโอกาสในการซื้อ (Occasions)

(6) Where เป็นคำถามเพื่อต้องการ ทราบถึงช่องทางหรือแหล่ง (Outlets) ที่ผู้บริโภคซื้อ

(7) How เป็นคำถามเพื่อต้องการ ทราบขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อ (Operations)

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน สมาคมนักวางแผนการเงินไทย (2567) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนการเงินจะช่วยให้สามารถกำหนดแนวทางและเป้าหมายในการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องการเงินได้ชัดเจนและครบถ้วน ภายใต้ข้อจำกัด เงื่อนไข หรือ ความเสี่ยงต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล อีกทั้งช่วยให้ทราบถึงผลกระทบทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่อาจส่งผลต่อเป้าหมายชีวิต ดังนั้น สามารถปรับเปลี่ยนเป้าหมายชีวิตให้เข้ากับสถานการณ์ส่วนตัวที่เปลี่ยนแปลงไป และช่วยให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายชีวิตตามที่ต้องการได้ กระบวนการวางแผนการเงินประกอบด้วย 6 ขั้นตอน 1. การสร้างและกำหนดขอบเขตของเป้าหมาย ความต้องการ รวมทั้งจัดลำดับเป้าหมายและความต้องการ 2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานะทางการเงินของคุณ ได้แก่ รายรับ รายจ่าย สินทรัพย์ และหนี้สิน และเป้าหมายและความต้องการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนการเงิน 3. การวิเคราะห์และประเมินสถานะทางการเงินทั้งในด้านงบดุลส่วนบุคคล อัตราส่วนทางการเงิน (เงินออม/รายได้ ค่าใช้จ่าย/รายได้ หนี้/รายได้) งบกระแสเงินสด การทำประกันชีวิต พอร์ตการลงทุน และภาวะภาษี เพื่อประเมินความสามารถในการบรรลุเป้าหมายและความต้องการ ตามลำดับความสำคัญ 4. การจัดทำแผนการเงินโดยทางเลือกในการลงทุน ผลิตภัณฑ์ทางการเงิน และบริการที่เหมาะสมกับเป้าหมายและความต้องการ 5. การนำแผนการเงินไปปฏิบัติ และ 6. การทบทวนและปรับแผนการเงินตามสถานการณ์อย่างสม่ำเสมอเนื่องจากสมมติฐานทางการเงินและสถานการณ์ส่วนตัวอาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

กรอบแนวความคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนวัยทำงานที่มีรายได้และอาศัยอยู่ในจังหวัดสุโขทัย ช่วงอายุระหว่าง 15–59 ปี จำนวนทั้งสิ้น 351,984 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2568) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 399.55 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เพื่อให้การเก็บข้อมูลมีความครบถ้วนสมบูรณ์ การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามช่วงอายุเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ อายุ 15–29 ปี อายุ 30–44 ปี และอายุ 45–59 ปี และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience Sampling) ผ่านแบบสอบถามออนไลน์ โดยอาศัยความสมัครใจของผู้ตอบแบบสอบถาม และเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Line และ Messenger

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 5 ส่วน รวมทั้งสิ้น 35 ข้อ ดังนี้

ส่วนที่ 1 : คำถามคัดกรองของประชาชนวัยทำงาน ที่มีช่วงอายุระหว่าง 15 – 59 ปี ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุโขทัย ซึ่งเป็นข้อคำถามที่กำหนดให้เลือกตอบ (Checklist) ตอบเพียง 1 คำตอบ มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 3 ข้อ

ส่วนที่ 2 : คำถามข้อมูลปัจจัยประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย ซึ่งเป็นข้อคำถามที่กำหนดให้เลือกตอบ (Checklist) ตอบเพียง 1 คำตอบ มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อ

ส่วนที่ 3 : คำถามเกี่ยวกับทัศนคติการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 18 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ Likert scale ซึ่งเป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทมาตราวัดอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว ซึ่งสามารถแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ

ผู้วิจัยแบ่งช่วงของทัศนคติการวางแผนทางการเงินด้วยการแปลความหมายหาค่าเฉลี่ยแต่ละช่วงเท่ากัน (Class Interval) คือ 1.33 โดยการแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00	ทัศนคติเชิงบวก
ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66	ทัศนคติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33	ทัศนคติเชิงลบ

ส่วนที่ 4 : คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย ซึ่งเป็นข้อคำถามที่กำหนดให้เลือกตอบ (Checklist) ตอบเพียง 1 คำตอบ มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 7 ข้อ

ส่วนที่ 5 : ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามแบบปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสร้างตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และกรอบแนวความคิดการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยค้นคว้าได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (IOC) ซึ่งผลการประเมินพบว่า ค่า IOC ของทุกข้อคำถามเท่ากับ 1.00 แสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องและสามารถนำไปใช้ได้

2. ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ไปปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามมาทดสอบนำร่อง (Pilot Study) ให้กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคุณสมบัติตรงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับศึกษาวิจัยในครั้งนี้ (Try-out) จำนวน 40 คน เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าเท่ากับ 0.953 ซึ่งอยู่ในระดับความเชื่อมั่นสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้รับการแก้ไขความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญแล้ว ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการประกอบการศึกษาวิจัยนี้เป็นข้อมูลที่จำแนกตามแหล่งที่มา 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร บทความ ข่าว สถิติ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นหลักฐานข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลมาจากประชาชนวัยทำงานในจังหวัดสุโขทัย จากการทำวิจัยกลุ่มตัวอย่างของประชาชนวัยทำงาน ช่วงอายุ 15 – 59 ปี และข้อมูลสถิติเชิงสำรวจที่ได้จากการแจกแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 400 ชุด ซึ่งแบบสอบถามจะเป็นคำถามแบบปลายปิด และคำถามแบบปลายเปิด เมื่อได้แบบสอบถามแล้วจึงนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของข้อมูล ผู้วิจัยได้นำผลที่ได้รับไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยประชากรศาสตร์ และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงใน

ชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย (6W1H) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติ องค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์จากสมมติฐานการวิจัย สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัยแตกต่างกัน จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi – Square) และสมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยทัศนคติการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัยแตกต่างกัน จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยต้องทำการปรับให้ตัวแปรต้น (Recode) เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ก่อน แล้วใช้สถิติการทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi – Square)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย จำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.5 มีช่วงอายุ 30 – 44 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.2 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 50.70 การศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.25 และมีอาชีพส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 72.25

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาทัศนคติการวางแผนทางการเงินที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย จำนวน 400 คน พบว่า โดยรวมมีทัศนคติเชิงบวก ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.502) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีทัศนคติเชิงบวกทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือทัศนคติด้านความรู้สึก ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.462) อยู่ในระดับเชิงบวก รองลงมาได้แก่ ด้านพฤติกรรม ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.505) อยู่ในระดับเชิงบวก และด้านความคิด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.538) อยู่ในระดับเชิงบวก ตามลำดับ แสดงได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 ภาพรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของทัศนคติการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย

ทัศนคติการวางแผนทางการเงิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ทัศนคติการวางแผนทางการเงินด้านความคิด	4.51	0.538	เชิงบวก
ทัศนคติการวางแผนทางการเงินด้านความรู้สึก	4.73	0.462	เชิงบวก
ทัศนคติการวางแผนทางการเงินด้านพฤติกรรม	4.55	0.505	เชิงบวก
เฉลี่ย	4.60	0.502	เชิงบวก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย จำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีรูปแบบการใช้จ่ายเงิน (Who) แบบใช้จ่ายก่อนเหลือจึงค่อยเก็บออม คิดเป็นร้อยละ 49.75 มีการวางแผนทางการเงิน (What) แบบการจัดการหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 54.30 มีระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน การวางแผนทางการเงิน (When) โดยวางแผนระยะยาว (มากกว่า 5 ปี) คิดเป็นร้อยละ 74.25 มีช่องทางหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนทางการเงิน (Where) โดยใช้ธนาคาร/สถาบันการเงิน คิดเป็นร้อยละ 62.00 มีเหตุผลในการวางแผนทางการเงิน (Why) เพื่อความมั่นคงทางการเงิน คิดเป็นร้อยละ 47.50 ผู้ที่มีผลต่อการตัดสินใจวางแผนการเงิน (Whom) คือ ตนเอง คิดเป็นร้อยละ 55.00 และมีวิธีการที่ใช้ในการวางแผนทางการเงิน (How) คือ การตั้งเป้าหมายทางการเงิน คิดเป็นร้อยละ 46.25

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัยแตกต่างกัน

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างช่วงอายุ และสถานภาพการสมรส กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านรูปแบบการใช้จ่ายเงิน (Who) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านรูปแบบการใช้จ่ายเงิน (Who) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างช่วงอายุ สถานภาพการสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านการวางแผนทางการเงิน (What) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างช่วงอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน การวางแผนทางการเงิน (When) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และระดับการศึกษา กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านช่องทางหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนทางการเงิน (Where) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพ กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้าน

ช่องทางหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนทางการเงิน (Where) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างช่วงอายุ สถานภาพการสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านเหตุผลในการวางแผนทางการเงิน (Why) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างช่วงอายุ สถานภาพการสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านผู้ที่มีผลต่อการตัดสินใจวางแผนการเงิน (Whom) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างช่วงอายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านวิธีการที่ใช้ในการวางแผนทางการเงิน (How) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยทัศนคติการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัยแตกต่างกัน

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติการวางแผนทางการเงินด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านรูปแบบการใช้จ่ายเงิน (Who) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติการวางแผนทางการเงินด้านความคิด กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านการวางแผนทางการเงิน (What) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติการวางแผนทางการเงินด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านระยะเวลาที่กำหนดไว้ในการวางแผนทางการเงิน (When) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติการวางแผนทางการเงินด้านความคิด และด้านพฤติกรรม กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านช่องทางหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนทางการเงิน (Where) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติการวางแผนทางการเงินด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านเหตุผลในการวางแผนทางการเงิน (Why) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติการวางแผนทางการเงินด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านผู้ที่มีผลต่อการตัดสินใจวางแผนการเงิน (Whom) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติการวางแผนทางการเงินด้านความรู้สึก กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้านวิธีการที่ใช้ในการวางแผนทางการเงิน (How) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 30–44 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ย 20,001–25,000 บาท และประกอบอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งสะท้อนถึงกลุ่มที่มีความมั่นคงด้านรายได้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ Kotler and Keller (2016) ที่อธิบายว่าลักษณะประชากรศาสตร์เป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการอธิบายความแตกต่างด้านพฤติกรรมของบุคคล และ Hanna and Wozniak (2001) ระบุว่าบุคคลที่มีอายุ รายได้ และสถานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกันด้วย รวมถึงงานวิจัยของปิยวัฒน์ ศรีกุลวิวัฒน์ (2566) พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มวัยทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย มีทัศนคติการวางแผนทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับเชิงบวก ครอบคลุมด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม สะท้อนการตระหนักถึงความสำคัญของการออม การจัดการหนี้สิน และการวางแผนอนาคต ตลอดจนมีแรงจูงใจและความตั้งใจในการปฏิบัติตามแผนการเงินอย่างมีวินัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทัศนคติของ Daniel Katz (1960) และทฤษฎีของ Ajzen (1991) พบว่า ทัศนคติทั้ง 3 ด้านมีบทบาทสำคัญในการกำหนดความตั้งใจ และความตั้งใจดังกล่าวเป็นตัวกลางที่นำไปสู่พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิต

3. ผลการศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน (6W1H) ของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย พบว่าสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมผู้บริโภคของ Kotler (1997) โดยกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล ให้ความสำคัญกับการจัดการหนี้สินและการออม วางแผนทางการเงินระยะยาว ใช้สถาบันการเงินเป็นช่องทางหลัก และวางแผนเพื่อสร้างความมั่นคงและลดความเสี่ยงทางการเงิน การตัดสินใจส่วนใหญ่มาจากตนเองและครอบครัว พร้อมทั้งมีการตั้งเป้าหมายและปฏิบัติตามแผนอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Engel, Blackwell and Miniard (1990) ที่อธิบายว่าพฤติกรรมเป็นผลจากกระบวนการตัดสินใจของบุคคล

4. ผลจากการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผน

ทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัยแตกต่างกัน พบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเป็นผลจากบริบทชีวิตและบทบาททางสังคมของบุคคล มากกว่าการตัดสินใจเชิงเหตุผลทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว

เพศและอายุมีอิทธิพลต่อรูปแบบและลำดับความสำคัญของการวางแผนทางการเงิน ขณะที่สถานภาพการสมรสส่งผลต่อระดับความรอบคอบและระยะเวลาของการวางแผน โดยผู้ที่มีภาระครอบครัวมีแนวโน้มวางแผนระยะยาวมากกว่า นอกจากนี้ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพยังเป็นปัจจัยที่กำหนดศักยภาพในการเข้าถึงข้อมูล การเลือกใช้เครื่องมือทางการเงิน และการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Hanna and Wozniak (2001) และแนวคิดพฤติกรรมผู้บริโภคของ Schiffman and Wisenblit (2019) ซึ่งอธิบายว่าลักษณะส่วนบุคคลและบริบททางสังคมเป็นตัวกำหนดทัศนคติและพฤติกรรมการตัดสินใจทางการเงิน ขณะเดียวกันยังสนับสนุนแนวคิดของ Kotler and Keller (2016) ที่ชี้ให้เห็นว่าศักยภาพด้านทรัพยากรและความรู้มีบทบาทสำคัญต่อการวางแผนในระยะยาว ผลการวิจัยในครั้งนี้จึงช่วยยืนยันเชิงประจักษ์ว่าการส่งเสริมพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินควรคำนึงถึงความแตกต่างของบริบทประชากรศาสตร์เป็นสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยวัฒน์ ศรีกุลวิวัฒน์ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณในสภาวะเงินเฟ้อของกลุ่มคนในวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินในด้านรูปแบบการออมหรือการลงทุนในปัจจุบัน การจัดสรรส่วนเงินออมต่อรายได้แต่ละเดือน กรอบระยะเวลาในการออม ความเสี่ยงจากการลงทุนที่ท่านสามารถยอมรับได้ และบุคคลที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออม

5. ผลจากการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ทัศนคติการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัยแตกต่างกัน พบว่า ทัศนคติการวางแผนทางการเงินทั้งด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชนวัยทำงาน จังหวัดสุโขทัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีอิทธิพลต่อรูปแบบการวางแผน ระยะเวลาในการวางแผน และการเลือกใช้ช่องทางหรือเครื่องมือทางการเงิน

ทัศนคติด้านความคิดส่งผลให้ประชาชนเลือกวางแผนทางการเงินอย่างเป็นระบบและมุ่งเน้นระยะยาวมากขึ้น สะท้อนว่าการรับรู้ถึงความสำคัญของความมั่นคงทางการเงินในอนาคตเป็นปัจจัยกำหนดการตัดสินใจเชิงเหตุผล สอดคล้องกับแนวคิดทัศนคติด้านความคิดของ Daniel Katz (1960) ที่ระบุว่าความเชื่อและความเข้าใจเป็นฐานสำคัญของพฤติกรรมที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์ และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของกานต์ชนก มณีพรหม (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ทางการเงินที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของข้าราชการทหาร สังกัดกรมกำลังพลทหารบกผลการวิจัยพบว่าความรู้ทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปทางการเงิน ทักษะคติทางการเงินและ พฤติกรรมทางการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ข้าราชการในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทัศนคติด้านความรู้สึกมีบทบาทต่อการกำหนดระยะเวลาและวิธีการวางแผน โดยความกังวลหรือความต้องการความมั่นคงเป็นแรงผลักดันให้มีการวางแผนในระยะยาวและตั้งเป้าหมายทางการเงินอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Affective Component ของ Daniel Katz (1960) และ Schiffman and Kanuk (2000) ได้อธิบายไว้ว่า ทัศนคติ ส่วนของความรู้สึก (Affective Component) จะสะท้อนอารมณ์ (Emotion) หรือ ความรู้สึก (Feeling) ที่มีต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ในเรื่องความชอบและอารมณ์ ที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ

ทัศนคติด้านพฤติกรรมสะท้อนถึงความตั้งใจและความพร้อมในการลงมือปฏิบัติ ส่งผลให้ประชาชนเลือกใช้ช่องทางและเครื่องมือทางการเงินที่สามารถนำไปใช้ได้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ Daniel Katz (1960) และ Gibson (2000) ที่ระบุว่าทัศนคติเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดพฤติกรรม และสามารถเรียนรู้และปรับเปลี่ยนได้จากประสบการณ์ของบุคคล

ข้อเสนอแนะ

1. ปัจจัยประชากรศาสตร์ทำให้เข้าใจพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล นำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสมกับประชาชนแต่ละช่วงวัยและระดับรายได้
2. ภาครัฐควรส่งเสริมศูนย์ให้คำปรึกษาทางการเงิน เพื่อช่วยกลุ่มรายได้ปานกลางและรายได้ต่ำ และเพิ่มมาตรการลดภาระหนี้ในกลุ่มวัยทำงาน เนื่องจาก “การจัดการหนี้” เป็นประเด็นที่ประชาชนให้ความสำคัญสูงสุด
3. สถาบันการเงินควรให้ความสำคัญกับการปลูกฝังความรู้การวางแผนการเงิน ให้มีความเข้าใจในการวางแผนทางการเงินมากขึ้น เพื่อให้การวางแผนทางการเงินมีประสิทธิภาพ และช่วยให้เห็นพฤติกรรมทางการเงินอย่างชัดเจนขึ้น
4. สนับสนุนการสร้างวินัยทางการเงินผ่านแอปพลิเคชัน และพัฒนาหลักสูตรการวางแผนการเงินเชิงอารมณ์ (Emotional Finance) เน้นสร้างแรงบันดาลใจ ความสุขจากการออม และการจัดการหนี้อย่างมีระบบ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. ควรศึกษาตัวแปรปัจจัยอื่นๆ ที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงิน เพื่อให้สามารถพัฒนารูปแบบการวางแผนทางการเงินให้มีความหลากหลาย และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ขยายขอบเขตกลุ่มเป้าหมายให้กว้างขึ้น เพื่อทราบข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินที่มีความหลากหลาย ครอบคลุมและเพิ่มประสิทธิภาพในงานวิจัย สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

3. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เพื่อให้ได้คำตอบที่เป็นประโยชน์มากขึ้น และเชิงลึกมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กานต์ชนก มณีพรหม. (2564). ความรู้ทางการเงินที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของ ข้าราชการทหาร สังกัด กรมกำลังพลทหารบก. การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชา บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปิยวัฒน์ ศรีกุลวิวัฒน์. (2566). พฤติกรรมการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณในสภาวะเงินเฟ้อของกลุ่มคนในวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร. บทความวิชาการค้นคว้าอิสระ บริหารรัฐกิจ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สมาคมนักวางแผนการเงินไทย. (2567). เป้าหมายชีวิตสำเร็จได้ด้วยนักวางแผนการเงิน. สืบค้นจาก <https://shorturl.asia/ZJ8D2>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). รายงานภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ไตรมาส 4 ปี 2566. สืบค้นจาก <https://www.nesdc.go.th>

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2568). สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร. ค้นเมื่อ 31 กรกฎาคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/a6jQd>

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179–211.

Engle, J., Blackwell, R., & Paul, W. (1990). *Service management and marketing*. Stockholm University.

Gibson, J. L. (2000). *Organizations Behavior* (7th ed.). Boston: Irwin.

Hanna, N., & Wozniak, R. (2001). *Consumer behavior: An applied approach*. Prentice-Hall.

Katz, D. (1960). The functional approach to the study of attitudes. *Public Opinion Quarterly*, 24(2), 163–204.

Kolter, Phillip. (1997). *Marketing Management*. New Jersey: Prentice Hall International, Inc

Kotler, P., & Keller, K. L. (2016). *Marketing management* (15th ed.). Pearson.

Schiffman, G., & Kanuk, L. (2000). *Customer behavior*. Englewood Cliff: PrenticeHall.

Schiffman, L. G., & Wisenblit, J. L. (2019). *Customer behavior* (12th ed.). Pearson.